

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ВОЛЧКОВА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF VOLCHKOVA v. UKRAINE)**

(Заява № 17059/07)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

22 вересня 2011 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Волчкова проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Боштьян М. Зупанчич (Bostjan M. Zupancic), Голова,
Ганна Юдківська (Ganna Yudkivska),
Ангеліка Нуссбергер (Angelika Nußberger), судді,
та Стівен Філіпс (Stephen Phillips), *заступник Секретаря секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 30 серпня 2011 року
постановляє таке рішення, яке було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 17059/07), яку 4 квітня 2007 року подала до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянка України пані Ольга Леонідівна Волчкова (далі — заявниця).

2. Уряд України (далі — Уряд) представляла його Уповноважений — пані Валерія Лутковська з Міністерства юстиції.

3. 25 серпня 2010 року Голова п'ятої секції вирішив повідомити про заяву Уряд. Відповідно до Протоколу № 14 заяву було передано комітету у складі трьох суддів.

ФАКТИ

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця народилася у 1952 році і проживає у м. Полтаві.

5. 2 червня 2000 року вона подала до Октябрського районного суду м. Полтави позов проти підприємства В., який стосувався корпоративного спору між ними.

6. 30 січня 2001 року суд зобов'язав заявницю усунути недоліки її позовної заяви відповідно до процесуальних вимог до 10 лютого 2001 року.

7. 29 травня 2006 року той же суд відмовив у задоволенні позову заявниці у зв'язку з закінченням строку позовної давності.

8. 5 жовтня 2006 року та 8 серпня 2007 року, відповідно, апеляційний суд Полтавської області та Вищий господарський суд України залишили вищезазначене рішення без змін.

9. Як стверджував Уряд, у ході судового провадження дев'ять судових засідань було відкладено за клопотаннями заявниці або через неявку заявниці чи обох сторін. Заявниця не погодилася з тим, що три

засідання були відкладені за її клопотанням або через її неявку. Вищезазначені затримки з боку заявниці спричинили затримку у провадженні тривалістю приблизно вісім з половиною місяців. Близько двадцяти одного засідання було відкладено через неявку відповідача, за його клопотаннями, потребу у витребуванні додаткових документів, хворобу судді, передачу справи іншому судді, переїзд суду до іншого приміщення або з невизначених причин.

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

10. Заявниця скаржилася за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції на те, що тривалість провадження не відповідала вимозі «розумного строку». Суд вважає, що ця скарга має розглядатися виключно за пунктом 1 статті 6 Конвенції, який, у відповідній частині, передбачає таке:

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

11. Уряд заперечив проти цього аргументу, стверджуючи, що справа була складною і що заявниця сприяла збільшенню загальної тривалості провадження.

12. Період, що має бути взято до уваги, почався 2 червня 2000 року та закінчився 8 серпня 2007 року. Таким чином, він тривав сім років, два місяці та шість днів у судах трьох інстанцій.

A. Прийнятність

13. Суд зазначає, що ця скарга не є явно необґрунтованою у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що скарга не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Тому вона має бути визнана прийнятною.

B. Суть

14. Суд повторює, що розумність тривалості провадження повинна визначатися з огляду на обставини справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявника та відповідних органів влади, а також ступінь важливості для заявника предмета

спору (див., серед багатьох інших джерел, рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*) [ВП], заява № 30979/96, п 43, *ECHR* 2000-VII).

15. Повертаючись до обставин цієї справи, Суд вважає, що складність справи та поведінка заявниці, яка певною мірою сприяла збільшенню тривалості провадження (див. пункти 6 та 9 вище), не можуть пояснити його загальну тривалість. З іншого боку, Суд вважає, що затримки в провадженні здебільшого були спричинені надмірно тривалим розглядом справи судом першої інстанції (див. пункти 5 та 7 вище) та через двадцять одне відкладення судових засідань (див. пункт 9 вище). Тому Суд доходить висновку, що основну відповідальність за надмірну тривалість провадження несе держава.

16. Суд неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, що підіймали питання, подібні до тих, що порушувались у цій справі (див. вищезгадане рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*), рішення від 6 вересня 2005 року у справі «Павлюлинець проти України» (*Pavlyulynets v. Ukraine*), заява № 70767/01, п. 53, та рішення від 21 грудня 2006 року у справі «Мороз та інші проти України» (*Moroz and Others v. Ukraine*), заява № 36545/02, п. 62).

17. Розглянувши усі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатних переконати його дійти іншого висновку у цій справі. Враховуючи свою практику з цього питання, Суд вважає, що в цій справі тривалість провадження була надмірною і не відповідала вимозі «розумного строку». Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ

18. Заявниця також скаржилася за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції, а також за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції щодо несприятливого для неї результату провадження.

19. Ретельно розглянувши твердження заявниці з урахуванням усіх наявних у нього матеріалів та в тій мірі, в якій вони охоплюються його компетенцією, Суд вважає, що вони не містять жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією.

20. Відповідно ця частина заяви має бути визнана неприйнятною як явно необґрунтована відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

21. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

А. Шкода, судові та інші витрати

22. Заявниця вимагала загалом 150 000 грн¹ відшкодування матеріальної та моральної шкоди, а також компенсації витрат, понесених в ході проваджень в національних судах та у Суді. Вона надала копії поштових квитанцій оплати листування з Судом на суму 228,95 грн².

23. Уряд заперечив проти цих вимог.

24. Суд не вбачає жодного причинно-наслідкового зв'язку між встановленим порушенням та заявленою матеріальною шкодою, тому він відхиляє цю вимогу. З іншого боку, Суд вважає, що заявниця зазнала моральної шкоди. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, Суд присуджує заявниці 600 євро відшкодування моральної шкоди.

25. Крім того, враховуючи наявні у нього документи та свою практику, Суд відхиляє вимогу щодо компенсації судових та інших витрат, понесених у ході проваджень в національних судах, і вважає за належне присудити заявниці 20 євро компенсації витрат, понесених під час провадження в Суді.

В. Пеня

26. Суд вважає за належне призначити пеню виходячи з граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу щодо надмірної тривалості провадження прийнятною, а решту скарг у заяві — неприйнятними.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

3. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач має сплатити заявниці 600 (шістсот) євро відшкодування моральної шкоди та 20

¹ Приблизно 13 126 євро

² Приблизно 20 євро

(двадцять) євро компенсації судових та інших витрат, разом з будь-якими податками, що можуть нараховуватись; ці суми що мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом станом на день здійснення платежу;

(b)) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на зазначені вище суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

4. *Відхиляє* решту скарг заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою і повідомлено письмово 22 вересня 2011 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стівен ФІЛЛІПС
(Stephen Phillips)
Заступник Секретаря

Бошт'ян М. ЗУПАНЧІЧ
(Bostjan M. Zupancic)
Голова